

Suomen sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmä 2023 alkaen

Kuvat: Unsplash.com

Priscilla Du Preez

camilo jimenez

Yhteiskunnallisia muutoksia

- **Väestörakenteen muutos**
 - syntyvyyden lasku ja eliniän piteneminen
- **Huoltosuhteen muutos**
 - yhä suurempi osa väestöstä eläkkeellä ja siten työvoiman ulkopuolella
 - verotulojen väheneminen
- **Kustannusten kasvu**
 - vanhusten sosiaali- ja terveyspalvelut kuormittavat terveydenhuoltoa yhä enemmän
 - pitkäaikaissairauksien hoito on erityisen kallista
- **Palvelujen laatu**
 - palvelujen saatavuudessa ja saavutettavuudessa sekä ammattitaitoisen työvoiman saannissa alueellisia eroja

Sote 2023 tavoitteita

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata väestön ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin
- hillitä kustannusten kasvua

Sote-uudistuksen painopisteet

Ihmislähtöiset palvelut

Palveluja kehitetään niin, että pääset yhdellä yhteydenotolla oikeaan palveluun.

Toimivat ja yhteensovitetut palvelut

Palvelut yhdenvertaisesti kaikille

Painotus ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön

Osallisuus

Päätöksenteko säilyy lähelläsi. Palveluja uudistetaan yhteistyössä asukkaiden kanssa

Parempaa laatua ja vaikuttavuutta

Kustannusten nousu hallintaan

Hyvinvointialue

Vastuu hyvinvointialueille

Sama toimija vastaa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut.

Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä vuodesta 2023 alkaen

- Sosiaali- ja terveystalvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden.
- Palvelut rahoitetaan aluksi pääosin valtion varoilla.
- **Hyvinvointialueet** vastaavat palvelujen järjestämisestä omilla alueillaan:
 - palveluja voidaan tuottaa julkisina tai yksityisten yritysten tarjoamina
 - terveys- ja sosiaalialan järjestöt ja yhdistykset voivat täydentää palveluja.
- Peruspalveluja saa laaja-alaisista **sote-keskuksista**.
- Erityistason terveystalvelut turvataan **yhteistyöalueilla**, joista jokaisella on yksi kaikkein vaativinta hoitoa tarjoava yliopistollinen sairaala.

Sosiaalipalvelut

Tarkoituksena edistää asiakkaan sosiaalista hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia.

Terveystpalvelut

Terveydenhuollon ammattilaisten tarjoamia tai antamia palveluja, joiden tarkoituksena on edistää ja ylläpitää ihmisten terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä kaventaa väestön terveyseroja.

- Sote-keskuksista saatavat palvelut edistävät **samaan aikaan** sekä sosiaalista hyvinvointia että terveyttä ja toimintakykyä.
- Perus- ja erityistason palvelut toimivat entistä tiiviimmässä yhteistyössä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Terveydenhuolto

Sosiaalihoito

Lastensuojelu

Lääkinnällinen kuntoutus

Suun terveydenhuolto

Terveysneuvonta ja terveystarkastukset sekä sosiaalihoitoon neuvonta ja ohjaus

Avosairaanhoido

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Opiskelu-
huoltopalvelut

Perheoikeudelliset
palvelut

Lapsiperheiden
sosiaalipalvelut

Työikäisten
sosiaalipalvelut

Vammais-
palvelut

Seulonnot

Neuvolapalvelut

lääkärin
palvelut

Laboratorio- ja
kuvantamispalvelut

Ensihoito, päivystys, erikoissairaanhoido, pelastustoimi

Terveystieteiden tutkimuskeskus

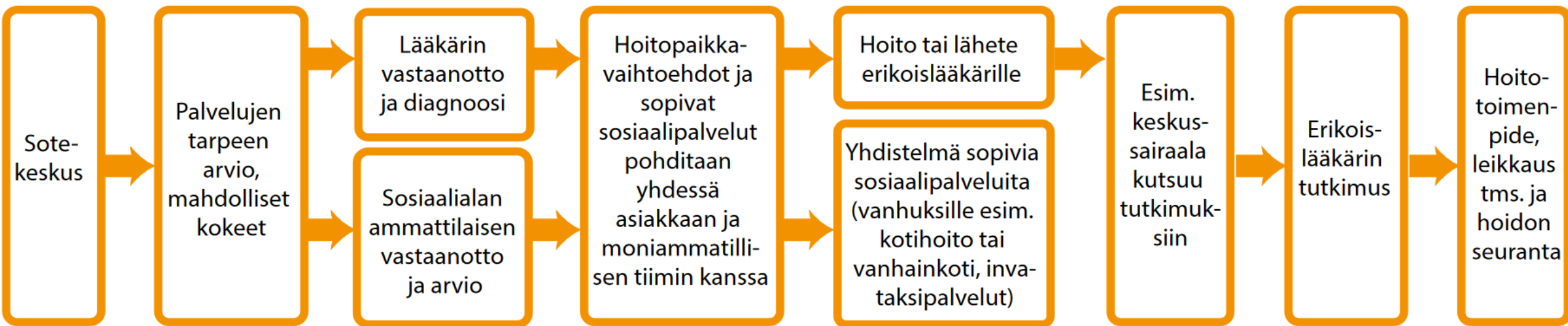
Työterveyshuolto

Yhteistyö

Asiakkaan hoitopolku

LUKION TERVEYSTIETO
Terve3

Palveluohjaus

- Moniammatillinen tiimi selvittää palveluiden tarpeen ja pohtii vaihtoehtoja yhdessä asiakkaan kanssa.
- Valitut palvelut yhdistetään hoito- tai palveluketjuksi.

Hoitotakuu

- Potilaan oikeus päästä kiireettömään hoitoon tietyssä ajassa.
- Kiireellistä hoitoa on oikeus saada välittömästi.

Käypä hoito -suositukset

- asiantuntijoiden laatimia, tutkimuksiin pohjautuvia ohjeita yleisimpien sairauksien hoitoon ja ehkäisyyn
- yhtenäistävät hoitokäytänteitä koko maassa

Sote-keskuksista saa terveys- ja sosiaalipalvelut yhdestä paikasta

Tavoitteita

- Asiakas saa apua kaikissa elämäntilanteissa mahdollisimman sujuvasti.
- Ammattilaisten yhteistyö tehostuu. (moniammatilliset tiimit)
- Digi- ja mobiilipalveluiden käyttöä lisätään.
- Lääkäreiden ilta- ja viikonloppuvastaanottoja lisätään tarvittaessa.
- Asiakaslähtöisyyttä sekä työntekijöiden hyvinvointia tuetaan näyttöön perustuvilla menetelmillä.
- Tutkimus- ja kehittämistoiminta otetaan osaksi työtä.

Hyötyjä sekä yksilölle että yhteiskunnalle

- Palveluiden hyvä **saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus** ehkäisevät ongelmien pahenemista sekä hillitsevät sote-palveluiden kustannuksia.
- **Terveydenhuollon painopiste** siirtyy kalliista erikoissairaanhoidosta perustasolle ja ehkäisevään työhön.
- **Sosiaalihuollossa painopiste** siirtyy entistä tehokkaammin varhaiseen tukeen.

TÄYDENTÄVÄT
PALVELUT

HYVINVOINNIN JA
TERVEYDEN
EDISTÄMINEN

ASUKKAAN
ELINPIIRI

Yhteiskunta

Suomalaisten
sosiaali- ja
terveyspalvelut
2020-luvulla

Kunta

Hyvinvointialue

SOSIAALIHUOLLON JA
TERVEYDENHUOLLON
ERITYISTASON
PALVELUT

SOTEKESKUS

Ensihoito ja
pelastustoimi

ENSIHOITO JA PELASTUSTOIMI